

EGYESÜLETI ÉLET.

E gyűjtő czim alatt közöljük az összes magyarországi nyomdászegyesületeket és köröket, természetesen legrészletesebben az *országos egyesülettel* foglalkozunk.

Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Egyesülete.

Székhely: *Budapest, VII., Dohány-utca 40.*

Az egyesület rokkant-, özvegy-, árva-, beteg-, munkanélküli és utassegélyző-pénztárra oszlik.

Elnök *Czettel Gyula*. — Számvivő-pénztáros *Steiner Adolf*. — Hivatalnokok: *Novitzky N. László, Zaka Lajos*.

Egyesületi orvosok a központban: *Dr. Mándoki Mór* (V., Kálmán-utca 17). — *Dr. Reich L.* (VIII., József-körút 78). — *Dr. Weber A.* (II., Fazekas-tér 3). — Rendelnek: délután ¹ 2—3-ig.

Az egyesület a budapesti központon kívül a következő *kerületekre* oszlik:

Arad: Elnök *Sugár József*; pénztáros *Buday Gyula*.

Brassó: Elnök *Gross F.*; pénztáros *Schneider Gyula*.

Debreczen: Elnök (betöltetlen); pénztáros *Török Ferencz*.

Kassa: Elnök *Rosa Viktor*; pénztáros *Nagy Sándor*.

Kolozsvár: Elnök *Czakó Lajos*; pénztáros *Kallós András*.

Nagyzeben: Elnök *Schuster V. F.*; pénztáros *Haiser György*.

Nagyvárad: Elnök *Perl István*; pénztáros *Friedmann Bernát*.

Pécs: Elnök *Taizs József*; pénztáros *Técsi István*.

Pozsony: Elnök *Hampel Mihály*; pénztáros *Korunka István*.

Szeged: Elnök *Zeisler Mór*; pénztáros *Böresök Sándor*.

Temesvár: Elnök *Parall Miksa*; pénztáros *Rammer Gergely*.

Kivonat a Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Egyesülete alapszabályaiból.

A szerkesztőség egy több aláírással ellátott levelet kapott, a melyben azt kéri, hogy az idei Évkönyvben tegyünk közzé az anyaegyesületnek 1899. május 6-ától érvényben levő új alapszabályait is, mert a tagok legnagyobb része az egyesülettől kapottat elhanyagja és e miatt szükség esetén nem tudja magát mihez tartani. Ez a levél akkor érkezett, a mikor az Évkönyv már teljesen meg volt tördelve. De a szerkesztőség azért most is tekintetbe vette az olvasók kívánságait, s eltekintve a néhány napi késéstől, ha nem is szóról-szóra, mégis közöljük az alapszabályok ama részét, a mely *a tagokat érdekli*. Az első két szakaszt és az utolsó (harmadik) fejezetet, vagyis az 50—71. szakaszokat kihagytuk, mert azok úgyszólván az ügykezelésre vonatkoznak, a melyek inkább az elnökségeket, választmányokat és tisztviselőket érdeklik.

Az alapszabályoknak a tagokat érdeklő része a következőket tartalmazza :

A tagok kötelességei és jogai.

3. §. Az egyesület rendes és tiszteletbeli tagokból áll. *Rendes tag* lehet minden tanult és a magyar szent korona országaiban tartózkodó és foglalkozásban álló könyvnyomdász és betűöntő. Javítók és tömöntők csak akkor vétetnek föl, ha tanult betűöntők vagy könyvnyomdászok. Oly szaktársak, kik fölszabadulásuk után négy hét alatt lépnek be az egyesületbe, nem vétetnek orvosi vizsgálat alá ; míg az olyanok, a kik később jelentkeznek, az egyesületbe való belépésükkor kötelesek magokat az egyesületi orvos által megvizsgáltatni, s csak az esetben vehetők föl, ha tökéletesen egészségesek. A felvételi igazolványt, mely a fölveendő tökéletesen egészséges állapotát igazolja, az egyesületi orvos, hol ilyen nincs, a hatósági orvos állítja ki és bélyegmentes. A tag neve, családi állapota és a belépés napja az egyesületi hivatalnokok által a törzskönyvbe ígtattatik. Elutazó tagok pontosan teljesített befizetéseikről nyugtakönyvet kapnak, ha külföldre utaznak. Ha valamely tag más üzletet folytat, szabadságában áll járulékainak pontos befizetése által (a mit egyenesen a pénztárnoknál teljesít) jogait az egyesületben továbbra is érvényesíteni és így részesül is minden segélyben, kivéven a munkanélküli segélyt. Az ily tagok a rendes illetéket (140 fillér) fizetik. *Tiszteletbeli tagok* azok a nyomdatulajdonosok, a kik a náluk dolgozó összes egyesületi tagok

mindegyike után hetenkint 20 fillért fizetnek az egyesületi pénztárba. A tiszteletbeli tagok az egyesület igazgatása és kezelése körül ugyanazon jogokat élvezik, mint a rendes tagok; ellenben az egyesület bármely néven nevezendő segélyében nem részesülnek.

4. §. A tagok az üzleti pénztárnoknak fizetik a minden szombaton esedékes heti járulékot, a mely járulék nagysága a közgyűlés által határozatik meg. *A belegek és munkanélküliek nem fizetnek járulékot*, csak az esetben, ha a hét több mint három napján dolgoztak. A járulék jelenleg 140 fillérben van megállapítva, melyből a betegsegélyező-pénztárra 60 fillér, a rokkant-, özvegy- és árvapénztárra 30 fillér, a munkanélküliek és utazók pénztárára 50 fillér esik. (A közgyűlés különben az összegek fölosztását, a különféle osztályok igényeihez képest, magának föntartja.)

5. §. Minden tanult könyvnyomdász és betűöntő, ha felszabadulása után négy hét alatt lép az egyesületbe, 2 korona, minden más esetben 6 korona beiratási illetéket fizet. A beiratási díj 1, illetőleg 2 koronás részletekben is törleszhető. Az újonnan belépő csakis a beiratási díj teljes lefizetése után lesz az egyesület tagjává. A ki a beiratási illeték egymásutáni, hetenkinti törlesztését elmulasztja, az általa már befizetett összeg az egyesület javára esik s az illető az egyesülethől önként kilépettnek tekintetik. Kivételt képez az, midőn valaki időközben munkanélkülivé vagy beteggé lesz; kondícióhalépés esetén azonban köteles az ily tag a beiratási illeték törlesztését azonnal megkezdeni, ellenesethen tagsági joga megszűnik s a már azelőtt befizetett illetékek is az egyesület javára esnek. Ha valamely szaktárs a felszabadulása utáni első négy hétben kondíció nélkülivé lesz s az egyesületbe való belépési szándékát a pénztárosnak ez idő alatt bejelentette, ha ismét foglalkozást kap, az egyesületbe 2 korona beiratási illetékkel s orvosi felülvizsgálat nélkül vehető fel. Megjegyzendő azonban, hogy a beiratási illetéket köteles a munkahalépés első hetében lefizetni, ellenkező esetben a kedvezménytől elesik.

6. §. Minden tag fölvétele a pénztáros által történik, hitelesítve azonban csak a választmány által lesz. A kiknek fölvétele a választmány által nem hagyatik jóvá, azoknak a már netán befizetett járulékok visszaszolgáltatnak. A választmány nem köteles a belépni óhajtó elutasításának okát indokolni. Olyanok, kiket más nyomdász-egyesület kizárt, nem vehetők fel mindaddig, míg az illető egyesület a kizárási határozatot meg nem szünteti. A kölcsönösségben levő egyesületek tagjai, ha ideutazásuk után nyolcz nap alatt a heti illeték fizetésére jelentkeznek és nyugtakönyvüket átadják a pénztárosnak, rendes tagokul tekintetnek; ellenkező esetben megszűnik tagsági joguk. Az egyesületbe belépni óhajtó szaktárs neve, születési és felszabadulási éve és helyének kitüntetésével, egy budapesti nyomdász-szaklapban közzeendő. Ennek megtörténte nélkül tagnak senki sem vehető föl. A belépni óhajtó személye elleni esetleges ellenvetések a megjelenéstől számított 14 nap alatt a pénztároshoz intézendők. A velünk kölcsönösségben álló külföldi nyomdász-

egyesületek ideutazó tagjainak neve szintén közzéteendő, ha a kölcsönösség alapján lépnek be.

7. §. A *katonasághoz* szolgálatra behivottaknak uti költségre igényök nincs, ha azonban visszatértük után a tagsági járulék továbbfizetésére jelentkeznek, előbbi joguk épségben marad. — A *fégyvergyakorlatra* behivottak távollétük (szolgálatuk) ideje alatt nem fizetnek illetéket, ha azonban visszatértük után megbetegszenek vagy rokkantakká válnak, a segélyre jogosultak, ha erre alapszabályszerű joguk is van. Oly tagoknak, kik háború idején fegyver alá hivatnak, vagy ha a tényleges szolgálatban levők (rendes hadseregnél vagy póttartaléknál) szolgálati idejük alatt munkaképtelenné válnak, nincs igényük semminemű segélyre. — A katonasághoz szolgálatra bevonuló tagok kötelesek ezt a pénztárosnak azonnal bejelenteni. A kik ezt elmulasztják, azok önként kilépetteknek tekintetnek s jogaik megszűnnek. A katonaságtól való elbocsátás nyolcz nap alatt bejelentendő, ellenesethen a tagsági jog megszűnik. A kik a tényleges szolgálati időn túl is a katonaságnál önként benmaradnak, azok önként kilépetteknek tekintetnek.

8. §. A ki hatheti illetékkal hátralékban van, mindaddig, míg hátralékát ki nem fizeti, a temetési segélyen kívül semmiféle más segélyben nem részesülhet. A ki tízheti illetékkal hátralékban van, az az illető lapban történt egyszeri felszólítás után a pénztáros által töröltetik. A felszólított köteles összes hátralékát a felszólítást követő négy hét alatt úgy törleszteni, hogy három hétnél több hátraléka ne legyen. A munkanélküli tagok kötelesek minden három héten jelentkezni. A ki nyolcz héten át nem jelentkezik, az egyszeri felszólítás után törlendő. Törölt tagok újból való felvétele csak a 3—6. §-oknak az új tagokra vonatkozó módzatai szerint történhetik. Az egyesületi vagyont s az egyesületet megkárosító, vagy a törvényszék által polgári jogai elvesztésére ítélt tag az egyesületből kizárható. A mely tag foglalkozásban áll s ez alkalommal tagságát az illető nyomda pénztárosának vagy ennek hián a hivatalnokoknak be nem jelenti, szintén törlendő.

9. §. Minden tag, hogy valamely segélyben részesülhessen, köteles a beiratási díjon kívül járulékait az alább meghatározott heteken keresztül befizetni. E járulékok kiegyenlítésének ideje sem előrefizetés által nem rövidíthető, sem pedig a hátralék-hetek utólagos kifizetése nem számítatik be. Ha valamely tag bármiféle segélyt jogtalanul vesz fel, köteles azt visszafizetni, ellenkező esetben töröltetik és a fölvelt összeg bíróságilag hajtatik rajta be. Míg a tag a jogtalan segélyt vissza nem fizeti, addig más segélyt nem kaphat. A pénztáros köteles a segélyösszezből a tagnak hátralékát levonni.

10. §. A segélyek csak az ellenőr-hivatalnok utalványára nyugtatvány mellett fizettetnek ki és harmadik személyek által soha le nem foglalhatók.

11. §. A szakosztályok külön alappal rendelkeznek és pénzeik a főkönyvekben elkülönözve könyveltetnek és kezeltetnek.

12. §. Ha a tagnak alapos kételye van az iránt, hogy az évi jelentésben

kimutatott adóssága nem felel meg a valóságnak, vagy befizetett illetékei nem helyesen könyveltettek el, ez esetben az erre meghatározott időben az egyleti hivatalnokokhoz fordulhat, a kik törzslapját a nyugtákkal és lajstromokkal összehasonlítják s az eredményről értesítik. Minden tag maga köteles — saját költségén — bármiféle segélyének fölvételéről gondoskodni. Az alapszabályok bármelyik pontjának be nem tartása a segély időleges megvonását vonja maga után.

Az egyesület beosztása.

Beteg- és halálesetekben segélyző szakosztály.

13. §. A tagnak betegsége esetén, ha felszabadulása után az első négy hétben lépett be, 26 heti befizetés után igénye van jelenleg hetenkint 14 korona, naponkint 2 korona táppénzre, egy egész éven (52 hét) át. A kik később lépnek be, azok 52 heti befizetés után részesülnek a segélyben. Ha az orvos által egészségesnek jelentett tag 13 hét alatt ismét megbetegszik, ez esetben a segélyt az előbbi megbetegedés kezdetétől folytatólag kapja. Elhalt tagok után esedékes segélyre csakis az elhunyt tag *törvényes örökösének* van joga. A pénztáros által eszközölt levonások mindig a tag által kiállított nyugtára irandók. Ha a beteg az egyesületi orvos által végleg nem jelentetett egészségesnek vagy saját kívánatára nyilvánított munkaképesnek, — mely tény az egyesületi orvos és pénztáros által följegyzendő — újabb betegség esetén csak folytatólagos segélyt kap. Ha az önként dolgozni menő beteg tag egy egész éven (52 hét) át megszakítás nélkül dolgozik (nyomdában vagy betűöntődobban) a nélkül, hogy közben beteg lett volna, akkor az illető meggyógyúlnak tekintendő. Ha a beteg 52 heti segélyezés után sem gyógyúl föl, akkor munkaképesé nyilvánításáig, vagy pedig a rokkantak állományába való fölvételéig vagy elhalálzásáig napi 1 korona segélyben részesül. Ha az illető beteget az egyesületi orvosok időközben véglegesen munkaképtelennek nyilvánítják, úgy az mint rokkant, az őt megillető segélyben vagy végkielégítésben részesül.

14. §. A betegek jelentkezése a központokban az egyesület valamelyik orvosánál személyesen, vagy ajánlott levelező-lapon történik, a lakás és foglalkozás helyének feltüntetésével. A jelentkezés napja lévén a segélyezés kezdetéül tekintendő.

15. §. *Vidéken dolgozó tagok* megbetegedésük napján küldik be központi pénztárosuknak az orvosi bizonyítványt, mert a postabélyeg kelte az irányadó a segélyezés kezdeténél. Kétes esetekben a vidéki tagok kötelesek — az egyesület költségén — a központi orvos vizsgálatának magokat alávetni.

16. §. Szándékosan okozott betegség esetén a tagnak nincs igénye segélyre.

17. §. Oly tagok, kik az egyesület fölvételi utalványával valamely kórházban ápoltnak, segélyt nem kapnak, kivéve, ha ilyen a gyógyköltségek-

ből mint fölösleg fönmaradna, mely nekik folygyógyulásukkor kiszolgáltattatik. A kórházi költség naponkint 2 koronánál több nem lehet.

18. §. Az a beteg, a kinek az egyesületi orvos fürdölátogatást vagy vidéken való tartózkodást ajánl, ezt — az egyesületi orvos bizonyítványának átadása mellett — a választmánytól kérheti. Az orvos csak oly fürdőt vagy más helyet ajánlhat, a mely fekvésénél fogva határozottan előnyösebb, mint az a hely, a hol a beteg dolgozik. Ellen esetben az nem engedélyezhető. Fürdön vagy falun való tartózkodásra csak azok kaphatnak engedélyt, a kik már előbb fel voltak véve a betegállományba. Fürdőhasználás vagy vidéken való tartózkodás legfőlebb hat hétre engedélyeztetik. E határidő letelte után köteles a beteg tag az egyesületi orvosnál ismét jelentkezni, kinek jóváhagyása után legfőlebb négy heti további tartózkodásra nyerhet még engedélyt. Más foglalkozásnál levők csak akkor tarthatnak igényt segélyre, ha betegségük miatt foglalkozásukban gátolva vannak, mely tény az egyesületi orvos által igazolandó.

19. §. A választmánynak és az egyesület hivatalnokainak mindenkor jogában áll a betegsegélyt élvező tag betegségéi állapotáról az egyesületi orvostól tájékozást szerezni, továbbá, ha egy beteg az egyesületi orvos utasításait nem követi, avagy gyógyulását gátló cselekedetet követ el, vagy kicsapongó életmódot folytat, az illetőtől a betegsegélyt 2—4 heti időtartamra megvonni. Ha a betegnek az orvos szabadban való mozgást ajánl, úgy ez köteles a meghatározott időt pontosan betartani; korcsmákban és más helyeken való időzés tilos, s a vétőtől a segély 2—4 hétre szintén megvonatik.

20. §. Utazás alkalmával megbetegedettek az egyesület költségén kórházban ápoltatnak, de a kórházi költségekből esetleg fönmaradó fölöslegre nincs igényük. Azon utazók, kiktől kitudódik, hogy más egyesülethől — ha az ezzel az egyesülettel kölcsönösségben van is — már betegen utaztak el, nem részesülnek semmi segélyben, illetőleg az előbbi egyesülettől követeljük a segélyt.

21. §. Ha az egyesület valamely tagja elhalálozik és a 13. §. szerinti betegsegélyre is már jogosult volt, ez esetben 100 korona temetkezési költség fizettetik ki hátrahagyott családjának. Ha ilyenek nem volnának, akkor az egyelet veszi át a tisztességes eltemtetésről való gondoskodást, a netalán fönmaradó fölösleg a pénztárba folyván vissza.

Rokkantségely.

22. §. A rokkantság, vagyis a könyvnyomdászati, betüöntői vagy más, az illető tag által folytatott foglalkozásra való teljes képtelenség két egyleti orvos és egy, az illető betegségének megfelelő szakorvos által kimutatandó, jogérvényesen azonban csak választmányi határozattal mondható ki.

23. §. Készakarva okozott rokkantság semmiféle segélyre nem jogosít.

24. §. Ha a betegnél rokkantság észleltetik, akkor a betegsegély tőle azonnal elvonatik s a beteg rokkantnak nyilváníttatik.

25. §. Oly tagoknak, kik tőlünk elutazván, ugyanily célú nyomdász-egyesület hiányában ott nem volt alkalmuk ily egyesületnek tagjaivá lenni, visszatértük alkalmával a nálunk már korábban befizetett illetékei érvényben maradnak.

26. §. A *rokkantsegély* jelenleg a következő: *I. osztály*: A kik fölszabadulásuk után az első négy héthen léptek az egyesületbe, 10 évi tagság, vagyis 520 teljesen befizetett hét után hetenkint 10 korona; 15 évi tagság, vagyis 780 teljesen befizetett hét után hetenkint 12 korona; 25 évi tagság, vagyis 1300 teljesen befizetett hét után hetenkint 14 korona segélyt kapnak. — *II. osztály*: A kik fölszabadulásuk után később lépnek be, csak 15 évi tagság után kapnak segélyt, még pedig a következőkép: 15 évi (780 hét) tagság után 10 koronát, 20 évi (1040 hét) tagság után 12 koronát, 30 évi (1560 hét) után pedig 14 koronát. Az oly tagok, a kik valamely kölcsönöségi egyesülethől lépnek egyesületünkbe, csak oly magas segélyt kapnak, mint a mennyit az az egyesület nyújt, a hol legutoljára voltak tagok. Kivételt képeznek azonban akkor, ha itt már 520 hetet befizettek.

27. §. Betegsegélyre a rokkantoknak nincs igényök, a 100 korona temetési járulékot azonban megkapják. A rokkantak, ha esetleges özvegyeiknek és árvaiknak az alapszabályszerű illetményt biztosítani akarják, az ez osztályra eső illetéket fizethetik. Az illeték nem fizetése e segélyről való lemondásnak tekintetik.

28. §. A rokkantak a segélyt bármely helyen tetszésük szerint élvezhetik és az ottani helyhatóságoknak élethenlétök és munkaképtelenségükről szóló bizonylata mellett saját költségükre, havonkint vagy hetenkint fölvehetik.

29. §. Azok a tagok, kik két egyesületi orvos és egy szakorvos által teljesen munkaképtelenségüknek nyilváníttatnak, tíz éven alóli, de legalább öt évi tagság után végkielégítésül 100 koronát kapnak.

30. §. A rokkantsegély kifizetése megszűnik, ha a rokkant ismét munkaképesé lett, vagyis a rokkantság előtti foglalkozását ismét folytathatja.

31. §. Ez alapszabály életbelépése alkalmával létező összes tagok az I. osztályba soroztatnak s a jelenleg rokkantállományban levők eddig élvezett segélyöket tovább is kapják.

Özvegysegélyezés.

32. §. Valamely tag elhalálózásával annak törvényes neje, ha pedig az elhalt tag nőtlen s édes anyjának egyedüli keresetképes támasza volt, akkor az özvegy édes anyja özvegyi végkielégítést kap. Oly özvegyeknek, kik az elhalálózottól különválva éltek s így őt betegségben nem ápolták, e segélyre joguk nincs. A rokkantak özvegyei csak az esetben kaphatnak özvegyi végkielégítést, ha a házasságkötés az elhalt férj rokkantá léte előtt történt. Az

özvegysegély 5 évi (260 hét) tagság után 50 korona, 10 évi (520 hét) tagság után 400 korona és 20 évi (1040 hét) tagság után 500 korona és egyszer-smindenkorra szól. Oly tag özvegye, kinek férje valamely a Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Egyesületével kölcsönösségben álló egyesülethől lépett át hozzánk, csak annyi segélyt kap, a mennyit az az egyesület nyújt, hol férje legutóbb tag volt. Kivételt képez az az eset, ha a férj itt már 260 hetet befizetett.

Árvasegély.

33. §. Az árvasegélyre az elhalt tagnak törvényes édes gyermekei birnak igényvel. Az anya újra férjhezmenetele esetén az árvákat illető minden további segélyezés az egyesület részéről megszűnik.

34. §. Az árvasegély, mely az atya elhalálózása napjától számítva havonkint fizetendő ki, jelenleg az atya 10 évi (520 hét) járulék-befizetése után gyermekenkint egy óra 8 korona, mi a segélyezett árvák 14-ik éveig tart. (Ha az atyának elhalálózása a hónap első felében történik, az árvasegély azonnal folyóví tétetik, míg az esetben, ha az elhalálózás a hónap második felében történik, a segély csak a rá következő hó elsejétől jár.) Az olyan árvák, a kiknek atyja valamely kölcsönösségben levő egyesülethől jött hozzánk, csak oly segélyben részesülnek, mint a minőt az az egyesület ad, a hol atyjuk utoljára tag volt. Kivétel az, ha atyjuk 520-szor itt is befizetett.

35. §. A segély csupán az özvegy anyának, vagy gyámnak, a gyermekek életbenlétét az illetékes hatóság által láttamozott hitelesítő bizonyítvány benyújtásával fizettetik ki. Az árvasegély az erre jogosítottnak költségére bármely helyen fölvehető, azonban az árvák életéről és tartózkodásáról, valamint az anya özvegyiségéről az illető helyhatóság bizonyítványát kell havonkint beküldeni. A rokkantak árvái csak az esetben kaphatnak árvasegélyt, ha elhalt édes atyjoknak rokkantságuk előtt kötött házasságából származnak.

36. §. Árva gyermekek, kik nyilvános költségen ápoltatnak, míg e viszony tart, segélyre számot nem tarthatnak; azonban a 14-ik év elérésekor, ha egyébként az árvasegélyre jogosítva lettek volna, 100 korona segélyben részesülnek, mely összeg csakis az özvegy anyának, illetőleg a gyámnak fizettetik ki.

37. §. Oly egyleti tagok gyermekei, kik $7\frac{1}{2}$ évi befizetés után lesznek árvákká, végkielégítést kapnak és pedig: egy árva után 40 koronát s minden további után 20—20 koronát, föltéve, hogy 14-ik életévöket még el nem érték.

Uti segély.

38. §. Minden szaktárs, ki beiratási díját már lefizette s a fölszabadulása utáni első négy hétben lépett a Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Egyesületébe, vagy valamely, ez egyesülettel kölcsönösségben álló

nyomdászegyesülethe, az utazási szabályzatban meghatározott városokban uti segélyt nyer, ha utolsó foglalkozási helyén kiállított nyugtakönyve vagy utazási igazolványa rendben találtatik. Oly szaktársak azonban, a kik nem mindjárt fölszabadulásuk után négy hétre léptek az egyesülethe, a beiratási díjon kívül még 13 heti befizetést is tartoznak kimutatni, hogy az uti segélyben részesülhessenek. Ugyanily szabály alá esnek a Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Egyesületével kölcsönösségben álló külföldi nyomdász-egyesületek ideutazó tagjai is. Az uti segély naponként 120 fillér, s az érvényben levő utazási szabályzatban megállapított kifizető-állomásokon fizetetik ki.

39. §. Egy tag sem kaphat igazolványt és nyugtakönyvet, ha kondiczióból származó hetekkel vagy jogtalanul fölvevett segély visszafizetésével tartozik. Az igazolvány kikérése előtt az ily tartozás okvetlenül törlesztendő. Az utazási szabályzat betartása minden utazóra nézve kötelező.

40. §. Az utazási segély egyfolytában 180 napig tart. Ennek lejárta esetén a segélyezés megszűnik. A segélyt újra élvezheti a tag a következő esetekben: *a)* ha a lejárat óta 13 hetet dolgozott és befizetett; *b)* ha 26 hétig az országhól távol külföldön utazott; *c)* ha 120 napnál rövidebb időig tartott utazás után kondiczióba lép s hatheti szakadatlan kondiczióban állás után újra elutazik.

Munkanélküliek segélyezése.

41. §. A munkanélküliek pénztárából való segélyezésre a Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Egyesületének tagjai a következőkép igényelhetnek segélyt: *a)* a kik a fölszabadulásuk utáni négy hét alatt lettek az egyesület tagjaivá, de legalább 52 hetet befizettek; *b)* a kik nem fölszabadulásuk után négy hét alatt lettek az egyesület tagjai, de legalább 104 hetet befizettek. Külföldről ideutazók, kik utolsó foglalkozásukkor valamely velünk kölcsönösséget gyakorló egyesületnek voltak tagjai, 26 heti tagság után kapnak segélyt, de csak úgy, ha már azon egyesülethe is fizettek be 52 hetet a munkanélküli pénztárba, a melynek előbb tagjai voltak. Ha az illetők netán már előbb voltak a Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Egyesületének tagjai, úgy 13 heti befizetés után jogosítvak segélyre, de csak az esetben, ha e 13 héttel van már nekik 52 vagy 104 nálunk befizetett hetök. A segélyre jogosultsághoz szükséges, hogy a tag az üzlet részéről történt 14 napi fölmondási idő kitéltése után lépett ki munkából. Oly tagok, kik a fölmondási időre járó fizetésüket előre kikapták s azonnal kiléptek, csak a fölmondási határidő lejárta után jogosultak e segélyre.

42. §. Esetleges munkabeszüntetések (sztrájkok) alkalmával az egyesület nem nyújt munkanélküli segélyt. (L. Ipartörvény 144. §.)

43. §. A kik fegyvergyakorlatra behívás következtében lesznek munkanélküliekké, visszatértük után segélyt kapnak.

44. §. Segélyben részesülésre jogosítva vannak azok a munkából önkéntesen kilépett tagok is, kik kilépésöket azzal igazolják, hogy az ipartörvény 95. §-ában felsorolt esetek valamelyike főforog. (L. munkakönyv.)

45. §. E pénztárt igénybe vevő minden tag köteles az állomásközvetítőnél neki följánlott foglalkozást elfogadni. Azonban alapelvül szolgál, hogy egy nő tag lakhelyén kívül saját akarata nélkül munkát elvállalni ne kényszeríthessék. Gyenge testalkatúak nem kényszeríthetők, hogy napi lapoknál való alkalmazást éjjeli szolgálattal elfogadjanak.

46. §. A segélyösszeg naponként 160 fillér s egyfolytában 91 napig tart. [Három napnál rövidebb ideig tartó munkanélküliség esetén segély nem adható. A segély a jelentkezés napján veszi kezdetét s mindig a hét szombatján fizettetik ki.]

47. §. Ha a segélyt élvező a segélyezés időtartama alatt munkába lép s a foglalkozásban levés egyfolytában legalább 26 hetet ki nem tesz, akkor a segélyt csak folytatólagosan kapja addig, míg a 91 nap le nem telt. A mely tag a 91 napi munkanélküli vagy a 30 korona elutazási segélyt már fölvette, az újabb segélyre csak 26 heti befizetés után jogosult. A segély csak azon városban élvezhető, a hol a tag legutóbb foglalkozásban állott. Ha a tag a segély élvezését elutazás következtében félbeszakítja, akkor a segélyt folytatólagosan csak úgy kaphatja egy más városban, ha családja állandóan abban a városban lakik. A mely tag a segélyezés időtartama alatt, bár csak fél napig is tartó foglalkozást eltitkol, attól a segélyezés az egész segélyezési időtartamra megvonatik. Ha valamely munkanélküli segélyt élvező tag a segélyélvezés ideje alatt munkába lép s a foglalkozásban levés hat hetet túl nem halad, akkor a 46. §. [] közt foglalt rendelkezése hatályon kívül helyeztetik.

48. §. Ha oly tag utazik el, kinck a munkanélküli segélyre alapos igénye van, 30 korona uti költséget kap. Ha a tag már munkanélküli segélyben részesült, uti költségre nem tarthat igényt, valamint az esetben sem, ha biztos kondícióba megy. Ha egy egyleti tag, ki az uti költséget megkapta és hat hét lefolyása előtt ugyanazon városba visszatér s ez idő alatt ott munkát kap, köteles azt öt hét alatt visszafizetni. A tényleges katonai szolgálatra (a rendes hadsereghez vagy a póttartalékhoz) bevonultak visszatértükkor csak 13 heti a nyomdásztnál töltött foglalkozás és befizetés után kaphatnak munkanélküli segélyt, de csak az esetben, ha a katonasághoz történt bevonulásuk előtt ezen pénztárba 52, vagy 104 teljes hetet már befizettek.

49. §. Oly tagok, kik más foglalkozásra térnek s mindamellett az egyesületnek továbbra is tagjai maradnak, csak akkor jogosítvák a munkanélküli segélyben való részesülésre, ha a nyomdászathoz visszatérnek s itt legalább 26 hetet már foglalkozásban töltöttek és huszonhatszor ez alaphoz járultak is, föltéve, hogy befizetéseikkel a más foglalkozásra térés előtt már legalább 52, illetőleg 104 heti járulékkal járultak e pénztárhoz. Ha valamely tag a segé-

lyezés ideje alatt megbetegszik, ez esetben a segély a betegség tartamára elmarad. — A betegség után kapott segély az előbbi segély folytatásának tekintetik. A segélyezéseknél a hét vasárnapal kezdődik és szombattal végződik. Ha tehát egy tag szombaton lép ki a munkából, akkor neki a vasárnap kifizetetik, mint első munkanélküli nap; ha pedig a segélyezett héttől lép munkába, akkor a segélyezés az előző hét szombatjával végződik. Minden tag köteles munkából való kiléptét az erre szolgáló blankettán az egyesület hivatalnokainak (vidéken a pénztárosnak) két nap alatt bejelenteni. A blankettának tartalmaznia kell a kilépés okát s az az üzleti pénztáros által is aláírandó.

Az utassegély Magyarországon.

Alább közöljük a magyarországi viatikumkifizető-helyeket. E kimutatás szerint az utas egyik helytől a másikig *legfeljebb* csak annyi napidíjat igényelhet, a mennyi arra a mellettes számban meg van állapítva. (Pl.: *Aradtól Szegedig* 4 nap.)

Az *utazási igazolványra* külföldön (Horvátországot is beleértve) utassegélyt nem fizetnek, *könyvét* tehát mindenki — ki külföldre megy — vegye ki.

Magyarországon az utas — a megtett út után — a következő maximális díjat kapja:

Aradtól	Nap	Budapesttől	Nap
Szegedig	4	Esztergomig	2
Nagyváradig	5	Balassagyarmatig	3
Temesvárig	2	Székesfehérvárig	3
Gyomáig	4	Kecskemétig	4
Nagyszebenig (Déván át)	10	Miskolczig (Gyöngyös, Mezőkövesd vagy Egeren át)	7
Beszterczétől		Szolnokig	4
Kolozsvárig	6	Győrre	5
Marosvásárhelyig	4	Debreczentől	
M.-Szigetig (Nagybányán át)	8	Ungvárig	6
Debreczenig (Zilah v. Margitán át)	11	Beszterczéig (Zilah v. Margitán át)	11
Brassótól		Szolnokig	5
Segesvárig	5	Nagyváradig	3
Nagyszebenig	5	Máramaroszigetig (Szatmárnémetin át)	9
Határ—Predealig	1	Miskolczig	4
B.-Gyarmattól		Gyomáig	4
Szolnokig	6	Kassáig	6
Nyitraig	4	Esztergomtól	
Esztergomig	3	Balassagyarmatig	3
Budapestig	3	Nyitraig	4
Selmeczbányáig	3	Budapestig	2
Lőcséig (Rozsnyon át)	8		

Nap

Veszprémig	5
Győríg	4
Selmeczbányaig	4

Gyomától

Kecskemétig	4
Debreczenig	4
Nagyváradig	4
Aradig	4
Szegedig	4
Szolnokig	2

Gyórtól

Pozsonyig	3
Nyitraig	4
Veszprémig	3
Székesfehérvárig	3
Esztergomig	4
Szombathelyig	4
Budapestig	5
Sopronig	3
Nagykanizsáig (Pápán át)	7

Kassától

Ungvárig	4
Határig (Orló)	4
Debreczenig	6
Lőcséig	3
Miskolczig	3

Kecskeméttől

Budapestig	4
Gyomáig	4
Szegedig	3
Szegzárdig	5
Szolnokig	2
Székesfehérvárig	5

Kolozsvártól

Máramarosszigetig (Deésen át)	7
Beszterczéig	6
Nagyenyedig	3
Marosvásárhelyig	4
Nagyváradig	6

Lőcsétől

Kassáig	3
Balassagyarmatig (Rozsnyón át)	8
Miskolczig (Rozsnyón, Tornán vagy Putnokon át)	6
Turócszentmártonig	6
Selmeczbányaig	7
Határ — Neumarktnál	4

Lugostól

Nap

Nagyszébenig (Hátszezen át)	8
Verseczig	5
Temesvárig	3

Marosvásárhelytől

Segesvárig	2
Nagyszébenig (Medgyesen át)	6
Kolozsvárig	4
Nagyenyedig	3
Beszterczéig	4

Máramarosszigettől

Beszterczéig (Nagybányán át)	8
Ungvárig	7
Kolozsvárig (Deésen át)	7
Debreczenig (Szatmárnémetin át)	9

Miskolcztól

Kassáig	3
Ungvárig	6
Lőcséig	6
Budapestig (Gyöngyös, Mezőkövesd vagy Egeren át)	7
Selmeczbányaig (Losonczon át)	7
Debreczenig	4

Nagyváradtól

Debreczenig	3
Kolozsvárig	6
Gyomáig	4
Aradig	5
Szegedig (Békéscsabán át)	7

Nagykanizsától

Pécsig	5
Szombathelyig	4
Szegzárdig	6
Veszprémig	5
Győríg	7
Határ—Polsterauig	2
Határ—Varasdínig	2

Nagybecskerekettől

Temesvárig	4
Szegzárdig (Baján át)	8
Szegedig	5
Ujvidékig	2
Verseczig	4
Pécsig (Zomboron át)	8
Pancsovaig	3

Nyitrától

Győríg	4
Pozsonyig	4

	Nap
Selmezbányáig	3
Esztergomig	4
Balassagyarmatig	4
Turócszentmártonig	5
Vlarpassig	5
Nagyenyedtől	
Marosvásárhelyig	3
Nagyszebenig	4
Kolozsvárig	3
Segesvárig	4
Nagyszebentől	
Kolozsvárig	6
Lugosig (Hátszegen át)	8
Brassóig	5
Nagyenyedig	4
Marosvásárhelyig (Medgyes felé)	6
Segesvárig	4
Aradig (Déván át)	10
Pancsovától	
Verseczig	3
Nagybecskerekig	3
Péctől	
Szegedig	7
Nagybecskerekig (Zomboron át)	8
Szegzárdig	2
Ujvidékig	8
Nagykanizsáig	5
Veszprémig	6
Pozsonytól	
Sopronig	3
Nyitraig	4
Győrre	3
Turócszentmártonig	8
Selmezbányától	
Balassagyarmatig	3
Nyitraig	3
Esztergomig	4
Turócszentmártonig	3
Miskolczig (Losonczen át)	7
Lócséig	7
Soprontól	
Pozsonyig	3
Szombathelyig	2
Veszprémig	6
Győrre	6
Határ—Bruckig	2
Határ—Neudörflig	1

	Nap
Szegedtől	
Kecskemétig	3
Nagybecskerekig	5
Aradig	4
Szolnokig	5
Temesvárig	5
Ujvidékig	6
Gyomáig	4
Szegzárdig	6
Pécsig	7
Nagyváradig (Csabán át)	7
Szegzárdtól	
Nagybecskerekig (Baján át)	8
Kecskemétig	5
Pécsig	2
Nagykanizsáig	6
Szegedig	6
Székesfehérvárig	4
Veszprémig	5
Szolnoktól	
Debreczenig	5
Budapestig	4
Kecskemétig	2
Gyomáig	2
Szegedig	5
Balassagyarmatig	6
Segesvártól	
Marosvásárhelyig	2
Brassóig	5
Nagyenyedig	4
Nagyszebenig	4
Székesfehérvártól	
Budapestig	2
Veszprémig	2
Szegzárdig	4
Kecskemétig	5
Győrre	3
Szombathelytől	
Sopronig	2
Győrre	4
Veszprémig	5
Nagykanizsáig	4
Gyanafalváig (Jennersdorf)	3
Temesvártól	
Aradig	2
Szegedig	5
Lugosig	2
Verseczig	3
Nagybecskerekig	4

Turócszentmártontól	Nap		Nap
Pozsonyig	8	Miskolczig	6
Nyitraig	5	Határ—Vereckéig	4
Selmeczbányáig	3	Versecztől	
Lőcséig	6	Temesvárig	3
Határ—Jablunkáig	3	Lugosig	5
Határ—Viarapasig	4	Pancsováig	3
Határ—Morvakarloviczig	4	Nagybecskerekig	4
Határ—Neumarktig	4	Veszprémtől	
Ujvidéktől		Sopronig	6
Szegedig	6	Szombathelyig	5
Nagybecskerekig	2	Győrig	3
Pécsig	8	Szegzárdig	5
Ungvártól		Kanizsáig	5
Kassáig	4	Esztergomig	5
Máramarosszigetig	7	Pécsig	6
Debreczenig	6	Székesfehérvárig	2

Jegyzet: A mely útirány valamely városon való átutazáshoz van kötve, azt a várost az utas érinteni s ezt hitelesen igazolni köteles, ellenesetben viatikumot azért az útért nem kaphat. — A határállomások úgy vannak kombinálva, hogy az utas már onnan kezdve kapja a viatikumot a külföldi egyletektől.

Utassegély-kifizetők.

- Arad:* Buday Gyula, Részvényomda, d. e. 11—12-ig, d. u. 4—6-ig.
- Budapest:* Novitzky László, VII., Dohány-utca 40, d. e. 10—11-ig, d. u. 4—5-ig.
- Brassó:* Schneider Gyula, Gött-nyomda, d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig (vasárnap Altstadt 57., d. e. 11—12-ig).
- Balassa-Gyarmat:* Kiss Gyula, Részvényomda, d. e. 9—10-ig, délután $\frac{1}{2}$ 6—6-ig.
- Besztercze:* Gellner Gusztáv, Gellner-nyomda, délelőtt $\frac{1}{2}$ 12—12-ig, délután $\frac{1}{2}$ 6—6-ig.
- Déva:* Rácz Lajos, Kroll-nyomda, az átutazást igazolja d. e. 11—12-ig.
- Deés:* Pongrácz Antal, Demeter és Kiss-nyomda, az átutazást igazolja délelőtt 11—12-ig.
- Debreczen:* Török Ferencz, városi nyomda, d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig (vasárnap Kisvárad-utca, Verseny-vendéglő, d. e. 9—11-ig).
- Esztergom:* Zeke József, Buzárovits-nyomda, d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig (vasárnap 12—2-ig ugyanott).
- Gyoma:* Augenföld Miksa, Kner-nyomda, d. e. $\frac{1}{2}$ 12—12-ig, d. u. $\frac{1}{2}$ 6—6-ig.
- Győr:* Németh Kálmán, Pannonia-nyomda, d. u. 1— $\frac{1}{2}$ 2-ig, d. u. 6—7-ig (vasárnap d. e. 9—10-ig ugyanott).

- Kassa*: Lukács Gusztáv, Riesz-nyomda, d. e. 10—12-ig, délután 3—5-ig (vasárnap Fő-utca 66, I. em. 13, délben 12—2-ig).
- Kolozsvár*: Kallós A., Ajtai-nyomda, délben 12—1-ig, d. u. 6—7-ig.
- Kecskemét*: Mádi S., Tóth-nyomda, d. e. 11—1-ig, d. u. 3—4-ig.
- Losonc*: Bandzi S., Kármán-nyomda, az átutazást igazolja d. e. $\frac{1}{2}$ 11—12-ig.
- Lőcse*: Henkerich L., Sauter-nyomda, d. e. 11—1-ig, d. u. 6—7-ig (vasárnap 12—2-ig ugyanott).
- Lugos*: Husvéth Emil, Templom-utca 10. sz., d. u. $\frac{1}{2}$ 1— $\frac{1}{2}$ 2-ig, d. u. 6—7-ig.
- Máramaros-Sziget*: Völcker Ottó, Siehermann-nyomda, d. e. 10—12-ig, délután 3—5-ig (vasárnap délben 12—1-ig Uri-utca 42).
- Miskolc*: Ludvig I., Forster, Klein és Ludvig-nyomda, d. e. 10—12-ig, délután 3—5-ig (vasárnap d. e. 8—10-ig ugyanott).
- Marosvásárhely*: Szathmáry Lajos, ev. ref. főisk. nyomda, d. e. 11—12-ig, d. u. 5—6-ig (vasárnap d. e. 11—12-ig Kazinczy-utca 2).
- Nagy-Becskerék*: Schneller Ede, Pleitz-nyomda, d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig (vasárnap Kigyó-utca, Folveth-vendéglő, d. e. 11—12-ig).
- Nagy-Enyed*: Kovács Károly, Várszeg-utca 84, d. e. 12—1-ig.
- Nagyszombat*: Haiser György, Drotteff-nyomda, d. e. 10—12-ig, d. u. 3—6-ig (vasárnap délben $\frac{1}{2}$ 1— $\frac{1}{2}$ 2-ig Bahnhof).
- Nyitra*: Bauer Ágoston, özv. Huszár J.-né nyomdája, d. e. $\frac{1}{2}$ 12—12-ig, délután $\frac{1}{2}$ 6—6-ig (vasárnap d. e. 11—12-ig ugyanott).
- Nagyvárad*: Friedmann Bernát, Kispéce-utca 127. sz., délben 12—1-ig, d. u. 6—7-ig (vasárnap d. e. 9—10-ig az egyesületben).
- Nagy-Kanizsa*: Kirehknopf Károly, Wajdits-nyomda, délben 12—1-ig, d. u. 6—7-ig (vasárnap Magyar-utca, Logar-féle ház, délben 12—2-ig).
- Pozsony*: Korunka István, Duna-utca 55. (egyesületi ház), d. e. 12—1-ig, este 7—8-ig (vasárnap d. e. 10—12-ig az egyesületben).
- Pécs*: Técsi István, Taizs-nyomda, d. e. $\frac{1}{2}$ 12—12-ig, este 7—8-ig (vasárnap József-utca 45, d. e. 10—12-ig).
- Pancsova*: Leopold Ferencz, Wittigschlager-nyomda, d. e. 10—12-ig, délután 3—5-ig (vasárnap Király-utca 103, délben 12—2-ig).
- Segesvár*: Kremer I., Schäser-nyomda, d. e. $\frac{1}{2}$ 12—12-ig, d. u. $\frac{1}{2}$ 6—6-ig.
- Sopron*: Karpelesz Adolf, Röttig-nyomda. Vasárnap Hotel zur weissen Rose, d. e. 10—12-ig.
- Szeged*: Böresök Sándor, Engel-nyomda, délelőtt $\frac{1}{2}$ 12—12-ig, délután $\frac{1}{2}$ 6—6-ig.
- Székesfehérvár*: Cseh Alajos, Várkörút 39, délben 12—1-ig, este 6—7 óra között.
- Selmeczbánya*: Lagenthal F., Joerges-nyomda, d. e. 10—12-ig, d. u. 4—6-ig (vasárnap d. u. 12—3-ig, Oberer Ring 37, I. Stock).
- Szegárd*: Farda Vince, Ujfalussy-nyomda, d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig.
- Szolnok*: Fuchs Manó, Fuchs-nyomda, d. e. 11—12-ig, d. u. 5—6-ig.

- Szombathely*: Pauly Károly (püspöki nyomda), Horváth Boldizsár-tér 5, délelőtt 12—1-ig, d. u. 6—7-ig (vasárnap délben 12—1-ig lakásán).
- Temesvár*: Rammer Gergely, Steger-nyomda, d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig (vasárnap d. e. 10—12-ig Kinizsy-utca 5).
- T.-Szt.-Márton*: J. Mitrovsky, Részvénynyomda, d. e. 10—12-ig, délután 3—5-ig (vasárnap délben 12—1-ig lakásán).
- Ungvár*: Papp Emil, Székely és Illés nyomdája, d. e. 1— $\frac{1}{2}$ 2-ig, este $\frac{1}{2}$ 7—7-ig (vasárnap d. e. 11—12-ig ugyanott).
- Ujvidék*: Seidl Péter Pál, Futtaki-utca 32, délben 12—1-ig, este 7—8-ig (vasárnap d. e. 11—12-ig ugyanott).
- Versecz*: Ondrejkovits Ferencz, Wettel és Veronits-nyomda, d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig (vasárnap Meschitzergasse 15, délben 12—2-ig).
- Veszprém*: Nánik Pál, Festő-utca 895. sz., d. u. $\frac{1}{2}$ 1—2-ig, este 7—8-ig (vasárnap 12—1-ig ugyanott).

A *Csabán*, *Gyöngyösön*, *Szatmár-Németin*, *Pápán* stb. városokban az átutazást az ott dolgozó egyesületi tag igazolja.

Esetleges változások és helyreigazítások *Novitzky N. László* központi kifizetőhöz intézendők.

Utazók szállók jegyzéke.

- **Arad*. Ipartestületi szálló, Kis-körút.
Balassa-Gyarmat. Legényegyleti szálló.
- **Brassó*. Aescht-vendéglő, Flachzeile 24.
- **Budapest*. Egyesületi szálló, VIII. ker., Gyöngygyűk-utca 14.
Békés-Csaba. Ipartestületi szálló.
- **Debreczen*. Iparos ifjak szállója, Nagyhátvan-utca 157b.
- Deés*. Iparos ifjak köre szállója, Felső sétatér (10 kr.).
- Déva*. Goldstein-vendéglő, Aradi-utca (10 kr.).
- Eperjes*. Katholikus legényegyleti szálló.
- Esztergom*. Legényegylet, Széchenyi-tér (20 kr.) és Ipartestületi szálló (20 kr.).
- Győr*. Kovács vendéglője. Kovács-utca 4. és Ipartestületi szálló (10 kr.).
- H.-M.-Vásárhely*. Iparos ifjak szállója, Zrinyi-utca (10 kr.).
- Igló*. Ipartestületi szálló, Alvég 130.
- **Kassa*. Ipartestületi szálló, Fő-utca 64, II. em.
- Komárom*. Ipartestületi szálló (15 kr.).
- Karczag*. Ipartestületi szálló. Vasut-utca (10 kr.).
- Kapostvár*. Fleischer-féle vendéglő, Szigetvári-út (10 kr.).
- Keszthely*. Sommer-vendéglő, Fő-u. (10 kr.).
- Kolozsvár*. Ipartestületi szállója, Szép-u. 1. sz. (20 kr.).
- Kécskemét*. Ipartestületi szálló, Vásári Kis-utca (10 kr.).
- Kún-Félegyháza*. Ipartestületi szálló, Szentháromság-tér.
- Losonc*. Iparos-szálló (10 kr.).
- Marosvásárhely*. Iparos ifjúsági egylet szállója (10 kr.).
- Máramaros-Sziget*. Steingieser B. vendéglője, Liceum-utca 9.
- **Miskolc*. Ipartestületi szálló, Fő-utca.
- Nagy-Becskerek*. Schonda-vendéglő, Vendélimi-utca sarkán (10 kr.).
- Nagy-Károly*. Katholikus legényegylet, Debreczeni országút (20 kr.).
- **Nagyvárad*. Egyesületi szálló, Kolozsvári-utca 55.
- Nagyszombat*. Keresztes Pál vendéglője, Burgergasse 14.
- **Nagy-Kantiza*. Bajor I. vendéglője, Oriás-utca.
- Nyíregyháza*. Iparos-szálló, Szt.-Mihály-utca.
- Nyitra*. Szálló nincs. Magánháznál 20—30 krajczár.

- **Pécs.* Turin-vendéglő. Siklói országút 32. sz.
- **Pozsony.* Zum schwarzen Löwen vendéglő, Jiringasse 33.
- Pápa.* Ipartestületi szálló.
- Sátoralja-Ujhely.* Widderné vendéglője, Papsor-utca (20 kr.).
- Szombathely.* Matics-szálló, Ó-Perint-u. (30 kr.).
- **Sopron.* Hotel zur weissen Rose.
- Szegvár.* Ipartestületi szálló, Kossuth-utca (10 kr.) és özv. Singer Ignáczné, Kossuth-utca, Újváros (20 kr.).
- **Szeged.* Ipartestületi szálló, Templom-tér.
- Szolnok.* Ipartestületi szálló, Szápáry-u. (10 kr.).
- Szentlő.* Ipartestületi szálló, Kurezaparti-utca (10 kr.).

- Székesfehérvár.* Ponty-vendéglő, Gabona-tér (30 kr.).
- **Temesvár.* Nap-vendéglő, Gyárváros, Nyul-utca. Béga halpart.
- Tata.* Ipartest. szálló, Fazekas-u. (10 kr.).
- Turóc-Szent-Márton.* Grand Hotel, Ringplatz.
- Ujvidék.* Gasthaus Stadt Essegg, Duna-utca 1. sz. (20 kr.), vagy Vilmos-vendéglő, Alkotmány-utca 20. sz. (15 kr.).
- Ungvár.* Medve-vendéglő (20 kr.).
- **Versecz.* Ipartestületi szálló, Wassergasse.
- **Veszprém.* Ipartestületi szálló, Szarvas-vendéglő, Vásár-tér (10 kr.).
- Zala-Egervészeg.* Ipartestületi szálló, Templomalja-utca (15 kr.).
- Zilah.* Szálló nincs. Magánháznál 30 kr., vendéglőben 50 kr.

Az utazók a szállók elleni panaszait a budapesti kifizető-állomáshoz intézzék; ugyanoda küldendők ama szállók czímei, melyek e jegyzékben felsorolva ninesenek s az utasoknak ajánlhatók.

A *-gal jelzett városokban ingyenes szállás, részben ingyenes vacsora is van.

Nyomdászkörok.

Budapesti Könyvnyomdászok és Betűöntők Jótékonyági Köre.

Elnök: Concha Károly (Werbőczy-ny., IV. ker., Vármege-utca (11—13.).

Könyvnyomdászok Szakköre.

Elnök: Tanay József (Pesti könyvnyomda-részvénytársaság, V. ker., Hold-u. 7.).

Budapesti Gép- és Nyomók Köre.

Elnök: Spitzkopf Ferencz.

Budapesti Hirlapszedők Köre.

Elnök: Jantsi Henrik (Lloyd-nyomda).

Budapesti Könyvnyomdászok és Betűöntők Hitelszövetkezete.

Elnök: Plachy Lajos (Pesti könyvnyomda-részvénytársaság). Titkár: Olasz Ferencz (VII., Dohány-utca 40.).

Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Szakegylete.

Elnök: Wagner Károly (VIII., Stáhl-utca 7.).

Budapesti Betűöntők Köre.

Elnök: Novák Gusztáv (E. M. Betűönt.).

Athenaeum Dalkör.

Elnök: Böhm Béla (Athenaeum r.-t.).

Ébredés Dalkör.

Elnök: Tanay József (Pesti könyvnyomda-részvénytársaság).

Typographia-dalkör.

Elnök: Seprős Valter (Werbőczy-ny.).

Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Szakegyletének Dal- és Zenekara.

Helyiség: VIII., Stáhl-utca 7.

Temesvári nyomdász-dalkör.

Elnök: Csendes J.

Pozsonyi Typographen-Bund.

Elnök: Hampel M.

Nagyszombati Nyomdászok Typographia Dalköre.

Elnök: Fleischer M.